

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibus Singlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt XIV. De natione Iacobitica, ac de eorum erroribus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

ricos, & extra Communionem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ. Respondit, nescivisse. Imo potius certò credebat, tunc temporis ipsos esse Catholicos, una cum omnibus Æthiopiis, & Coptis, & Sedi Apostolicæ in omnibus obedire, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ communionem habere, & credebatur Christianos omnes in rebus fidei convenire, sed ea quæ superius dixit, scivit postea dum esset Hierosolymis & in Ægypto.

CAPUT XIV.

De natione Iacobitica, ac de eorum erroribus.

DE Iacobitis ita scripsit Nicephorus libro 18. c. 45. *Historia Ecclesiastica*: Quis vero, inquit, Iacobus fuerit, unde Iacobitæ nomen acceperunt, æquum esse puto, ut hic referam. Alius autem narrationem petam. Postquam Eurycheri & Dioscoro à sancta quarta Chalcedonensi Synodo dignitas abrogata est, qui illorum dogmata defendebant, facta ab Ecclesiâ Catholica defectione *Monophysites*, hoc est, *segregatos* sive *ambigentes* se ipsos appellarunt: neque illo modo, ut quæ rectè in Concilio sancto statuta essent comprobarent, adduci potuere. In duodecim sectas dissecti sunt: ex quibus multa millia hæresum pullularunt. Ex quarum sectatoribus quidam *Eurychianiste* vocati sunt, alij *Acephali*, alij *Monophysite*, alij *Theodosiani*, alij *Julianiste*, alij *Trisbitæ*, alij *Agnoetæ*, alij *Theopaschitæ*, alij *Armenij*, alij *Severitæ*, alij *Aphbarthodoistæ*, alij *Phantasiastæ*, alij *Manichæi*, alij *Phthartolatra*, alij denique *Scenolatra* sunt appellati. Hactenus Nicephorus, qui Cap. 52. Historiam Iacobitarum profert: Iacobus porro (ait) à quo nunc quoque, ut jam diximus, Iacobitarum hæresis denominata celebratur, Syrus genere fuit, obscurus proterus & nulla gloria vir, qui etiam *Zauzalus* propter summam tenuitatem est cognominatus. Hic Eurycheri & Dioscori, Gnaphazique, ac præterea Petri atque Severi dogmate recepto, magnopere id apud Syros propagare studuit. Idem quoque ubi supra Nicephorus: *Enimvero eo* (inquit) *quem diximus Iacobo Monophysitarum opinionem apud Syros prædicante, magnum exortum est dissidium. Nam qui rectè opinioni adhaerunt, Melchitæ appellati sunt, quod sanctam quartam Synodum & Imperatorem ipsum (Melchi enim Syris Rex est) consecrarentur. Qui autem diversum senserunt, multa variæque habuere nomina. Iacobitæ tamen maxime sunt nominati, propterea quod ei, quem dixi, Monophysitarum hæresis studioso Iacobo adhererent. Qui etiam anathemati traditi sunt, ut Monophysitæ scilicet & Theopaschitæ.*

Postea vero aliud etiam hæresum examen ad se pertraxere, quæ Trinitatem consubstantiali credentes unam naturam post unionem in Christo esse docuerunt, sacram quartam Synodum repudiantes, ac deinceps omnes sanctos Patres rejicientes. Et quod maximum est, Divinitati ipsius unigeniti perperam tribuerunt, Ter sancto illi hymno appendicem hanc, Qui crucifixus est pro nobis, appendentes. Talis Iacobitarum hæresis radix exitiit. Iacobus quoque Armeniorum sectæ dux fuit. Hæc Nicephorus.

De natione Iacobitica Leonardus Episcopus Sidonæ, Nuntius atque visitator Apostolicus per Sanctissimum D. Papam Gregorium XIII. In lega-

tionem sua ad partes Orientales, quam manu scriptam vulgari lingua reliquit, inter alia differens inquit: Natio Iacobitica dispersa est per civitates, terras, & oppida Syriæ, Mesopotamiæ, & Babyloniam, mixta alijs nationibus, numerum quinquaginta millium domuum obtinens, cujus præcipua pars paupercula est, quotidianoque labore victum quaerit. In Aleppo, & Caramit multæ sunt divites & honestarum facultatum familiae, aliæque in commercio & mercatura vitam ducentes.

Ecclesiâ Patriarchalis hujus nationis est in Mesopotamia, extra Civitatem Moradim, in monasterio Zafam, sed Patriarcha residet in Civitate Caramit ad majorem sui commoditatem & quietem. Hæc natio subdita est Patriarchæ David, sed ab Episcopo Thoma, Vicario Generali fratreque majori ipsius Patriarchæ gubernatur. Sub cujus obedientia modè vivunt inferiores Prælati, Joannes Metropolitanus Hierosolymitanus, à Jacobitis dictus quintus Patriarcha, Michæ Archiepiscopus Damascenus, Iacobus Archiepiscopus Ecclesiæ dictæ Orfa, vel Raha, Minas Archiepiscopus Saor, Effrem Archiepiscopus in eadem Provincia, Iacobus Archiepiscopus Bisuaris, Abraham Episcopus Aatafræ, Melchæ Episcopus Sancti Melchi in Tus, Jesu Episcopus Monasterij Deir rilmor, Abelmedich in Provincia Tur, Elias Episcopus in Salach, Elias Episcopus in Monasterio Sanctæ Crucis in Zaz, Gezel Episcopus in Tarach, David Episcopus in Maaden, Pilatus Metropolitanus in Musal & oriente, Gazel Archiepiscopus de Miaferichin, Archiepiscopus Monasterij de Mar Abihai, Ananias Episcopus Sancti Bertonis, Joannes Episcopus de Hartbert, Isaac Archiepiscopus Cypri, Simeon Archiepiscopus Caramitanus, Habib Episcopus.

In supraddictis Provincijs multa sunt monasteria ejusdem nationis, Ecclesiæ quoque, Religiosi, & Diaconi, ac Clerici innumeri, quos non potui visitare propter repulsam, quam passus fui ab Episcopo præfato Thoma Vicario Generali: visitabam tamen templum Iacobitarum in Tripoli, in Aamanin, Damaleo, in Neph, in Hierusalem, in Aleppo, in Orfa, & in Orbis, & in Monasterio de Mar Abihai, in Gargar, inter quarum partium Ecclesiæ Hierosolymitanam & Aleppi bene institutam & exaltam inveni, cæteras autem sine imaginibus & malè gubernatas: asservabatur siquidem Sacramentum in pyxidibus ligneis, sine lumine aut lampade, fontesque Baptismales aqua carentes, quia quoties baptizant, aquam fontemque de novo benedicunt, altarium quoque ornamenta vilissima, Missæque officijm sordidè factis ac stupidè peragebant. Ex oleis sanctis solum chrisma in Ecclesijs asservabatur, quod *miron* vocatur, benedicuntque à Patriarcha omni septennio, cum multis floribus, rebusque odoriferis. Oleum Catechumenorum nec habent: oleumque extremæ unctionis Sacerdos in lucernis à quatuor partibus in modum Crucis accensis benedicunt, eoque agrum multis prijs Evangelij & Orationibus recitatis inungit.

Sacramentum autem Confessionis rarissimè apud nationes illas frequentatur, multique communicant sine auriculari confessione.

Refert idem Leonardus Sidonæ Episcopus, se Iacobitarum Patriarchæ unionem cum Ecclesiâ Catholica proposuisse, eandemmet alijs desideranti, cumque ad præcipuos Catholicæ fidei professionis articulos venturum esset, ubi de Chalcedone-

donensis Concilij acceptatione mentio fieri coepit, nonnihil subsistere visus, inquit, Haudquam fas esse rem hanc una in populum vice, idque continuo tractu vulgari, sed paulatim ipsoque temporis progressu, datâ nimirum prius Apostolica sedis obedientia, eidemque justâ exhibitâ benevolentia. Tandem ad Dioscori condemnationem procurimus, ubi summo cum fervore, absit, absit, inquit, excommunicatum esse Dioscorum; Damnatu non est, imo vero sanctitate fulget Dioscorus, velut primarius Jacobiticae nostrae nationis parens: hoc recipi nulla ratione potest, quippe si casu Jacobitica natio resciret nos in damnatum consentire Dioscorum, absque modo & nostro prioremur Patriarchatu, & ab universo populo ingenti cum fervore saxis obrueremur. Cumque sectione procedere in secundum tertiumque Constantinopolitanum Concilium incideremus, licet Jacobiticae adjungant in Trisagio, *Qui crucifixus est pro nobis*, dicantque in Christo Domino unam esse naturam, unam voluntatem, unamque operationem resultantem ex duobus, dixit tamen Vicarius se Iislagium & Crucifixionem soli Christo Domino nostro applicare, non autem Sanctissimae Trinitati, ceterisque absque contradictione applausit, praesertim vero Sanctae Apostolicae sedis primatum pro superiori capite agnovit, ac supremam SS. D. N. Papae auctoritatem in singulis suorum Ecclesijs, obedientiae promissione admisit.

Petent abatur deinde, quamobrem Chalcedonense Concilium in Dioscorum excommunicationem fulminasset, cum & eruditione & religiose ac sanctae vitae praestantia polleret. Cui ego; Fuisse à Chalcedonensi Concilio excommunicatum, quia acta Eutycheis approbaret, & in suamet haeresi, alijsque innumeris in dicto Concilio enameratis contumaciter & superbe persisteret.

Sed ipse contra agebat, Dioscorum nunquam Eutycheis opinionem approbasse, cum ipsi Jacobiticae Dioscoriani sint, ac semper Eutycheis errores unâ cum auctore suo condemnarint, & etiam nunc condemnent, qui duas naturas in unam confundebat; at ipsi contra hanc opinionem asserant duas in Christo naturas esse unitas, unamque factam naturam personatam de duabus naturis non personatis, sine mixtione tamen aut confusione, referebatque corruptam in ipsorum libris Dioscori historiam, quâ eum iniquè & immeritò in praefato Chalcedonensi Concilio, damnationis & excommunicationis sententiam perpeffum nitetur probare.

Adversus hanc ipsius discursum, multis illi rationibus palam faciebam, Dioscorum justo excommunicationis telo fuisse confossum, & reprobatum, historiamque de eo confictam omnino falsam esse; verum is pertinaciter rejiciebat omnia, negabatque, quae de Dioscoro objiciebantur. Frequentius igitur affirmabam, si Catholici dicit, Sanctaeque Romanae Ecclesiae obedientiam praestare decessissent, ipsos obligari, perfectè in omnibus Chalcedonense Concilium unâ cum Sancta Romana Ecclesia à divino spiritu gubernata, sequi & amplecti. Quare Dioscorum damnarent, ad inventionemque ac inanem verborum superfluitatem contra dicti Concilij determinationes, rejicerent, omissoque illo dicendi modo, nempe Unam naturam personatam de duabus naturis non personatis, sine mixtione & confusione, sed liberè unam personam, & duas naturas,

Thom. à Jesu Oper. Tom. I.

duas voluntates, & duas operationes in Christo, juxta idem Concilium à sancta Romana Ecclesia probatum confiterentur.

Tunc autem respondit, Latinos nec Graecos potuisse excogitare & invenire hoc temperamentum vocum & terminorum, in propositione ista, quemadmodum doctè Jacobita invenerunt, & quidem in significatione eandem esse, cum ea quam Ecclesia Latina obrinet, & verbis solum differre affirmabar. Hæc Leonardus Episcopus.

CAPVT XV.

Hæreses & errores nationis Jacobitarum ex eorum Catechismo collecti.

Breviter vero referam errores omnes, quos ex *Catechismo Jacobitarum*, qui Romæ in Bibliotheca Cardinalis S. Severinae, tam in Arabica, quam in Latina lingua conscriptus habetur, colligere potui: tum ut errores illius Gentis clarius cognoscantur, tum ut si quando ipsam ad Ecclesiae gremium (ut in Domino speramus) redire contingat, facilius Catechismi errores emendantur, & ad fidei regulam componantur.

Inprimis frustra Jacobita in suo Catechismo probare conantur, Christum Dominum nostrum unam habere naturam, & unam voluntatem, ac unam operationem, plurimas allegantes auctoritates, cum ex eisdem auctoritatibus oppositum potius colligatur.

Sanctum Leonem Summum Romanum Pontificem, quia duarum meminisse naturarum, cum Atrio & Nestorio, & alijs Hæresiacis malignè annumerant, ut hac via magno afficiantur erga Ecclesiam Catholicam odio, utque à duarum naturarum mentione omnes abhorreant.

Seipfos Syros vocant, & falso se jactant Coptos, Abyssinos, Armenos, & Nubianos ipsos sequi in fide, cum ipsi cæteris sint multo minores ac pauciores, & Rege destituti.

Profitentur Christum ante & post adunationem esse unam naturam, unitam & compositam ex Divinitate & humanitate, & unam personam compositam ex Divinitate & humanitate. Et unam voluntatem compositam ex Divinitate & humanitate. Et unam operationem productam ex Divinitate, & apparentem ex corpore.

Contradiciunt sibi ipsis asserentes, operationem voluntatis apparere ex Divinitate personae Verbi creatoris æterni, & operationem apparere ex humanitate unita eidem Verbo: Non intelligentes communicationem idiomatum, asserunt Graecos & Latinos errare, dum vocant Christum modo DEUM, modo hominem: deinde falsò præsupponunt eosdem credere quaternitatem in Divinis, duas credendo in Christo naturas.

Falsò etiam vocant eosdem Arrianos, quia duas in Christo naturas, voluntates, & operationes credant.

Falsò præterea asserunt Latinos credere in unam Christi voluntatem, & eosdem esse sub trium Conciliorum anathemate, quia quartum Chalcedonense acceptarunt Concilium.